

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.: 16/138

Oslo, 08.04.2016

Høringsuttalelse - Rapport Kunnskapssektoren sett utenfra

Viser til høringsbrev av 11. januar 2016.

Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) er en paraplyorganisasjon for Norges Handikapforbund, Norsk Forbund for Utviklingshemmede og Foreningen Norges Døvblinde.

Vi har følgende innspill til høringen:

- Vi støtter ikke forslaget om å overføre Statped's tjenester til lavest mulig forvaltningsnivå
- Vi støtter forslaget om å styrke Fylkesmannens rolle i arbeidet med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere.

Statped

Utvalget foreslår å overføre Statped's tjenester til lavest mulig forvaltningsnivå. Dette mener vi vil være med på svekke tilbudet til elever med behov for spesialpedagogisk hjelp, og øke forskjellen i det kommunale tilbudet ytterligere.

Statped er et kompetanseorgan for PPT og skoleeier. Statped sitter på spisskompetanse som er avgjørende for at elever med særskilte vansker skal få et godt opplæringstilbud. Dette er rettet mot seks fagområder man anser særlig sårbare for manglende kompetanse i kommunene, og det er derfor hensiktsmessig at disse områdene forblir i Statped.

Organisasjonene i SAFO får mange henvendelser fra foreldre som mener at deres barn ikke får nødvendig oppfølging og veiledning fra PPT. Dette har sammenheng med at disse barna har en sjelden diagnose som få rådgivere i PPT har kunnskap om. Man kan heller ikke

forvente at hver enkelt ansatt i PPT skal besitte slik kompetanse. Man kan imidlertid forvente at PPT henviser eleven videre til spisskompetansen, og at Statped har nødvendig kompetanse og ressurser til dette. Dette har Statped nå også begynt å opparbeide seg gjennom programmet «Vi sprenger grenser». Dersom stillinger fra Statped skal fordeles til lavest mulig forvaltningsnivå vil dette innebære at opparbeidet spisskompetanse vannes ut. Det vil også innebære at Statped vil være dårligere rustet til å ta imot henvisninger fra PPT der PPT ser at de mangler kompetanse til å veilede elev og skole.

Vi mener det heller må rettes oppmerksomhet mot hvordan kommuner og fylkeskommuner benytter seg av kompetansen som finnes i Statped, og hvorvidt det kan gjøres tiltak for å gjøre denne kompetansen enda mer tilgjengelig for kommuner og fylkeskommuner. Videre mener vi det kan være grunn til å vurdere nye oppgaver for Statped med en lignende organisering som i Sverige hvor Specialpedagogiska skolemyndigheten også dekker voksenopplæring.

Vi ser også at det har vært krevende for Statped som organisasjon å være i en omstillingsprosess, og at dette har gått utover deres mulighet til å levere tjenester. Vi er derfor bekymret for hva en ny gjennomgang og eventuell omorganisering vil innebære for de elevene som trenger bistand.

Videre vil vi uttrykke bekymring over utvalgets oppfatning av at Statpeds eller deres tjenester ikke har særlig stor oppmerksomhet eller interesse i departementet. Statped er en viktig aktør for å sørge for at også elever med spesialpedagogisk hjelp får den opplæringen de har krav på.

Fylkesmannen

Utvalget har foreslått å styrke Fylkesmannens rolle i arbeidet med å veilede, gi råd og bidra til utvikling av skoler, barnehager og deres eiere.

Vi ser at det er et stort behov for mer direkte veiledning til både skoler, barnehager og deres eiere. Fylkesmannen får gjennom klage og tilsynssaker god oversikt over aktuelle problemstillinger i sine respektive embeter. Her mener vi det også vil være viktig å få med det spesialpedagogiske aspektet gjennom et utstrakt samarbeid med Statped. Vår erfaring er at mange barnehager og skoler gjerne vil lage god inkluderende miljøer, men at de mangler den nødvendige kompetanse for å få dette til i praksis.

Med vennlig hilsen

Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)

Arne Lein
Styreleder

Kristine Vierli
juridisk rådgiver